

lige. Som sagt, dette ærede Medlem lod til at kjende meget til Forholdene paa Landet med Hensyn til Valgene, og han udtalte sig vidt og bredt om, at vi Gaardmænd skulde særlig øve Tryk paa Bølgterne (Afbrydelse). Ja, det vide vi godt, siger det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgfreds (Kofob) og det er ogsaa det, der bestandig i disse Dage har surret os om Dreene fra de Herrer herovre ved Binduerne, idet de have talt om, at vi Gaardmænd have øvet det selvsamme Tryk paa Husmændene, som der er øvet fra Herregaardene; det var kun løse Klagemaal. Men maa jeg spørge, Naar de Herrer tale om løse Klagemaal, kan det da kaldes Saadant, naar forskellige navngivne Mænd fremsætte dem og ere villige til at beedige dem? Nei! da er Talen om Gaardmændenes Tryk langt løsere, naar der ikke en Gang er kommet Klager derover. Hvorfor i al Verden klage de ikke over dem? Det forekommer mig derfor, at skal der tales om løse Klagemaal, rammer det først og fremmest dem, de Herrer fremsætte, da de ikke engang fremkomme med rigtige Klager her til Thinget over dem. Nu nævnte det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgfreds (Ville) en Bondemand her i Thinget som den, der skulde være bedre til at dømmе. Han sagde, at de, der hverken havde øvet, seet eller hørt noget Sligt, skulde dømmе. Jeg tror dog ikke, at det ærede Medlem har Ret til at give mig noget som helst Mandat, og jeg anser mig ikke for hans Mandatarius, men jeg skal dog sige, at i den Egn, hvor jeg er fraovre i Sylland, har det lige siden Grundlovskampens Dage i 1866 været Reglen, at, naar der skulde fjøres til Valg til Hørsens, hvor Valgene afholdes, hjørte Gaardmændene for Husmændene og hjørte for dem alle, enten de vare Hjøire eller Venstremænd. (Sag: Ja, da det var vel ikke saa svært, for de ere alle Venstremænd!) Nei, saaledes er det dog ikke; det skulde dog være løstelig, om alle Folk der vare Venstremænd. Det sidste Valg viser ogsaa, at det ikke forholder sig saaledes. Det forekommer mig, som sagt, at der er god Grund for os til at tilbagevise alle de Bestyrlinger, som rettes imod os, saa længe der ikke kommer nogle virkelige Fakta frem, der gjøre de fremspørte Bestyrlinger mindre upaalidelige. Jeg skal henvende et Par Bemærkninger til det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgfreds (Lund), som udtalte, at efter en bekendt Politikers Mening skulde det værste Tryk, der kunde lægges paa Folk, være disse Midbagsgilber. Jeg tror, at det kan være meget rigtigt, Midtagsgilber have mange Gange ført uheldige Virkninger med sig, men jeg vil spørge det ærede Medlem, om han ikke tror, at det skulde være nok saa haardt et Tryk, naar der f. Ex. bliver sagt til en Familiefader, som sidder med Kone og Børn: Dersom Du stemmer imod mig, bliver Du jaget fra Hus og Hjem. Det forekommer mig med al Respekt for den Mand, som han omtalte,

nok saa stærkt et Tryk. Men saa sagde det ærede Medlem ogsaa, at man ikke kunde forhindre Tryk, og han søgte at vise os, at det ikke kunde nytte at søge efter alle disse Ulovligheder, Uregelmaessigheder og Urigtigheder, thi det kunde ikke forhindres. I den Anledning skulde jeg dog spørge det ærede Medlem, om han da vil være med til at lade være at prædike mod Synden, fordi den ikke kan affastaffes? Synden kan jo ikke affastaffes, men det turde dog være rigtigt at prædike mod den alligevel. Ulovlighederne kunne vi heller ikke blive fri for, men skulde vi derfor lade være med at arbejde for at faae saa lidt af disse Ulovligheder som mulig? Nei, det vil jeg paa ingen mulig Maade være med til, og det maa dog være en Opgave for dette Thing at søge at gjøre Ulovlighederne saa saa som mulig. (Afbrydelse af K o f o d.) Det ærede Medlem fra Bornholm kan faae Ordet efter mig, han taler jo paa en Maade, som pleier at vække Thingets store Interesse, saa at han nok vil blive hørt. Saa udtalte det ærede Medlem fra Maribo ogsaa — jeg veed jo nok, at han ikke har nogen stor Tillid til Bølgterne — at han havde faaet endnu mere Grund til Mistillid efter alle de Klagemaal, der forelaa. Det var jo det soleklareste Bevis for, at Bølgterne vare nogle ufelige Stakler. Men det forekommer mig, at naar det ærede Medlem ser hen til, i hvad Anledning disse Klager ere komne frem, at de angaa en 7—8 Hjøvremænds Valg, da kan det ikke blive noget Bevis for, at Bølgterne ere saa usle. Det ærede Medlem maa ikke undre sig over, at der nu bliver talt i høie Toner — det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgfreds (Ville) sagde, tror jeg, at vi vare komne op i de høie Regioner — naar vi se en Smaamand blive tvungen til at stemme imod sin Overbevisning, og vi vide, at han gjør det, fordi han er i den Stilling, at, dersom han ikke lystter og danser efter de Herrer's Pibe, saa bliver han jaget fra Hus og Hjem og maa lade Kone og Børn lide. Med denne Kundskab kunne vi ikke paa nogen mulig Maade lade være at sætte Alt, hvad vi formaa, imod Anvendelsen af et saadant Tryk. Det ærede Medlem skal ikke undre sig over vore høie Toner, naar Talen er om disse Forhold, thi det er alvorlige Ting, som her foregaa. Der er talt om at hævde Mennekerettighederne; men jeg vil dog spørge, om der ikke her skulde være Mennekerettigheder at hævde, hvor det gjælder Smaafolk, især efter den Lovgivning, som vi have her hjemme. Jeg vil slutte mine Bemærkninger med at gjentage den Hensigt, som kom fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg). Han udtalte, at det forundrede ham, at de Herrer, som vare her tilstede som Medlemmer af Thinget, og som vare Standsfæller af dem, som der særlig er kastet Mistanke paa ved dette Valg, ikke greb Leiligheden til at faae denne Mistanke afvist. Vi, der ere fra Sylland, have ganske vist ikke saa